

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Jiřího Pally v právní věci žalobkyně: **Ing. M. T.**, zastoupená Mgr. Martinem Ludvíkem, advokátem se sídlem Palackého č. 2205, Rožnov pod Radhoštěm, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2005 č. X, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 3. 9. 2008 č. j. 41 Cad 98/2008 - 109,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žádnému z účastníků **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadla žalobkyně (dále též stěžovatelka) v záhlaví uvedený rozsudek Krajského soudu v Brně, kterým bylo pro nezákonnost zrušeno rozhodnutí žalované ze dne 27. 4. 2005 a věc jí vrácena k dalšímu řízení.

Při posouzení věci vycházel krajský soud z následujícího skutkového stavu doloženého listinami uloženými v dávkovém spisu: Rozhodnutím ze dne 27. 4. 2005 přiznala žalovaná stěžovatelce podle § 29 zák. č. 155/1995 Sb. a čl. 11 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení č. 228/1993 Sb. ode dne 1. 6. 2001 starobní důchod ve výši 1770 Kč měsíčně. V českém systému důchodového pojištění bylo žalobkyni započteno 2916 dnů pojištění ve slovenském pak 7601 dnů pojištění. Základní i procentní výměra českého starobního důchodu byla upravena v poměru českých dob pojištění k celkové době pojištění. Rozhodnutím Sociální pojišťovny – ústředí Bratislava ze dne 8. 12. 2004 byl stěžovatelce přiznán ode dne 1. 6. 2001 starobní důchod ve výši 4078 Sk měsíčně. Ve slovenském systému důchodového pojištění nebyla původně stěžovatelce započtena doba od 5. 8. 1961 do 5. 3. 1975 a od 16. 2. 1976 do 6. 11. 1981. Před rozdělením ČSFR byla stěžovatelka naposledy zaměstnána na území Slovenské republiky, a to od 15. 1. 1992 do 30. 9. 1992 u SPT Bratislava. Podle potvrzení vydaného Úřadem práce,

sociálních věcí a rodiny v Bratislavě dne 30. 4. 2004 byla pak stěžovatelka vedena u tohoto úřadu jako uchazečka o zaměstnání v době od 1. 10. 1992 do 3. 3. 1993. Stěžovatelka má české státní občanství a od 15. 3. 1993 je hlášena k trvalému pobytu na adrese v České republice.

Krajský soud po zhodnocení výše uvedených skutečností dospěl k závěru, že na případ stěžovatelky je nutno aplikovat nález pléna Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 4/06 a zavázal žalovanou (opětovně ne zcela výslovně), aby pro výpočet výše českého starobního důchodu započítal stěžovatelce veškerou dobu získanou do 31. 12. 1992 a tento důchod pak pro výplatu upravil v souběhu s důchodem vypláceným slovenským nositelem pojištění na rozdíl mezi vyšším českým a nižším slovenským důchodem.

Kasační stížnost podala stěžovatelka z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), c) a d) s. ř. s. pro nezákonnost, nepřezkoumatelnost odůvodnění a vadu řízení. Konkrétně namítala, že jejím posledním zaměstnavatelem nebyl SPT Bratislava, se kterým rozvázala pracovní poměr již dne 30. 9. 1992, ale česká správní instituce, protože po návratu do České republiky v říjnu 1992 se stěžovatelka přihlásila jako uchazečka o zaměstnání u Úřadu práce v Rožnově pod Radhoštěm. Na tuto skutečnost nebral krajský soud zřetel. Soud měl především zodpovědět otázku, zda se na stěžovatelku vztahuje Smlouva mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení a zda tedy jí náleží dílčí starobní důchod upravený o vyrovnávací příspěvek podle nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007 sp. zn. Pl. ÚS 4/06 nebo celý starobní důchod tak, jak byl přiznán původním rozhodnutím žalované ze dne 29. 11. 2001 ve znění rozhodnutí ze dne 11. 12. 2002. Soud se přiklonil k prvnímu řešení, její námitky však nezodpověděl. Navíc způsob, jakým by měl být výpočet vyrovnávacího příspěvku proveden, je nejasný a podle názoru stěžovatelky je takovýto výpočet i nemožný. Dále stěžovatelka namítala, že řízení před krajským soudem bylo postiženo zásadní vadou, neboť soud rozhodoval bez její účasti v rozporu s ust. § 49 odst. 1 s. ř. s. Závěrem stěžovatelka navrhla, aby byl napadený rozsudek Krajského soudu v Brně zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná se ve svém vyjádření ztotožnila s právním názorem krajského soudu a navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu uplatněných kasačních námitek a po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejprve však musel soud zvážit, zda je kasační stížnost vůbec přípustná s ohledem na ustanovení § 104 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatelka totiž ničeho nenamítala proti výrokové části rozsudku krajského soudu, jímž bylo napadené rozhodnutí žalované zrušeno pro nezákonnost, ale své námitky směřovala pouze proti jeho odůvodnění. Nejvyšší správní soud se však nakonec přiklonil k názoru, že se v jejím případě o kasační stížnost pouze proti důvodům rozhodnutí soudu nejedná. Nejvyšší správní soud totiž chápe výrok rozsudku ve správním soudnictví šířeji než jak vyplývá z ust. § 78 odst. 1 s. ř. s., tedy nejen z jeho formální stránky, kdy znění výroku je determinováno kasačním principem, jímž je správní soudnictví ovládáno, ale i z jeho stránky materiální, a za součást výroku považuje i právní názor, jímž je ve smyslu ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. správní orgán vázán pro další řízení. Pokud tedy formálně úspěšný účastník namítá nesprávný závazný právní názor soudu, jímž se má správní orgán v jeho věci nadále řídit, namítá v širším slova smyslu nesprávnost výroku, nikoliv pouze důvody (např. chybnou právní argumentaci), které k výroku vedly.

Poté se již Nejvyšší správní soud zabýval meritem věci. Stěžovatelka formálně uvedla tři důvody kasační stížnosti tak, jak je definuje ve svém ustanovení § 103 odst. 1 soudní řád

správním, fakticky však popisuje pouze dva, neboť nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu a vady předchozího řízení spadají pod ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyšší správní soud tedy jen ve stručnosti konstatuje, že stěžovatelka netvrdila žádnou vadu podřaditelnou ustanovení § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a zmatečnost řízení nezjistil soud ani z úřední povinnosti dle ust. § 109 odst. 3 s. ř. s.

Ke stěžovatelkou tvrzeným vadám řízení pak uvádí následující: Ze soudního spisu Krajského soudu v Brně je z protokolu o jednání prokázáno, že stěžovatelka byla osobně přítomna na jednání soudu dne 6. 6. 2007. Po zrušení rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 6. 2007 rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2008, č. j. 3 Ads 104/2007 – 98 pak byla stěžovatelka přípisem krajského soudu ze dne 12. 6. 2008, doručeným jí dne 13. 6. 2008, vyzvána k vyjádření, zda souhlasí s tím, aby soud rozhodl o žalobě bez jednání. Zároveň byla poučena, že nevyjádří-li se ve stanovené lhůtě dvou týdnů, bude se mít za to, že souhlas je udělen. Stěžovatelka na přípis soudu nijak nereagovala, krajský soud tedy postupoval v souladu se zákonem, pokud nový rozsudek ve věci pouze veřejně vyhlásil, aniž předvolal účastníky k jednání.

Nejvyšší správní soud nesdílí ani názor stěžovatelky o nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku z toho důvodu, že právní názor vyslovený soudem nebyl nijak zasazen do kontextu projednávaného případu. Touto vadou byl zatížen předchozí rozsudek krajského soudu, jako takový byl zrušen a soud zavázán k vydání nového, z něhož bude zcela jasné, zda má správní orgán přiznat stěžovateli vyrovnávací příspěvek dle nálezů Ústavního soudu nebo starobní důchod dle původního rozhodnutí ze dne 11. 12. 2002. Tuto povinnost krajský soud splnil a i když odůvodnění rozsudku opětovně neobsahuje zrovna vyčerpávající právní argumentaci, je z něj zřejmé, k jakému právnímu názoru se soud přiklonil. Chybějící podrobnější instrukce k výpočtu důchodu by pak mohly být spíše relevantní námitkou žalované, která však, jak vidno z jejího vyjádření, s porozuměním závaznému právnímu názoru soudu problémy nemá. Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že přes určité nedostatky odůvodnění napadený rozsudek netrpí vadou nepřezkoumatelností a v souhrnu tak není naplněn žádný z důvodů dle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Konečně má Nejvyšší správní soud též za to, že v případě stěžovatelky nedošlo k nesprávnému posouzení právní otázky. Na tomto místě je k otázce tak, jak ji formulovala stěžovatelka, nutno předeslat, že ustanovení čl. 20 Smlouvy mezi Českou republikou a Slovenskou republikou o sociálním zabezpečení na její případ dopadá vždy, rozdílné mohou být pouze výsledky jeho aplikace v závislosti na zjištěných skutkových okolnostech. V daném případě není sporu o tom, že posledním zaměstnavatelem stěžovatelky před zánikem ČSFR byl podnik SPT Bratislava zapsaný v Obchodním rejstříku Okresního soudu Bratislava I, a příslušným k hodnocení dob zaměstnání (pojištění) získaných stěžovatelkou do 31. 12. 1992 byl tudíž nositel pojištění Slovenské republiky. Za nesprávný přitom považuje Nejvyšší správní soud právní názor stěžovatelky, že jejím posledním zaměstnavatelem byla „česká správní instituce“, neboť byla vedena jako uchazečka o zaměstnání u Úřadu práce v Rožnově pod Radhoštěm. Doba vedení v evidenci uchazeče o zaměstnání totiž nebyla dobou zaměstnání podle tehdy účinného zák. č. 100/1988 Sb. a není ani dobou pojištění podle v současné době účinného zák. č. 155/1995 Sb., tato doba byla a je pouze dobou náhradní. Úřad práce tedy nemá postavení zaměstnavatele ve smyslu čl. 20 odst. 1 Smlouvy, proto příslušnost nositele pojištění smluvního státu k hodnocení dob zaměstnání získaných pojištěncem do 31. 12. 1992 podle jeho sídla určovat nelze. V daném případě navíc nemá názor stěžovatelky svůj podklad ani ve zjištěném skutkovém stavu, neboť v rozhodném období nebyla vedena jako uchazečka o zaměstnání u úřadu práce na území České republiky, ale u Úřadu práce, sociálních věcí a rodiny v Bratislavě, jak je doloženo výše zmiňovaným potvrzením tohoto úřadu ze dne 30. 4. 2004.

Zavázal-li tedy krajský soud žalovanou k přiznání vyrovnávacího příspěvku podle nálezů pléna Ústavního soudu ze dne 20. 3. 2007 č. j. Pl. ÚS 4/06, postupoval v souladu se zákonem. Není tak dán ani důvod kasační stížnosti podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Napadený rozsudek krajského soudu shledal Nejvyšší správní soud v souladu se zákonem, kasační stížnost proto podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, žalovaná nemá i v případě úspěchu právo na náhradu nákladů řízení ze zákona, Nejvyšší správní soud proto nepřiznal náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti žádnému z účastníků (§ 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 28. května 2009

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu